

Sygn. akt I C 502/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 kwietnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Piotr Szymankiewicz

Protokolant: st. sekr. sądowy Barbara Kaszyńska

po rozpoznaniu w dniu 29 marca 2017 r. w Kaliszu

na rozprawie

sprawy z powództwa M. M. (1)

przeciwko A. S. (1) i J. S.

o zapłatę

I. Zasądza solidarnie od pozwanych A. S. (1) i J. S. na rzecz powoda M. M. (1) kwotę 127.190,22 (sto dwadzieścia siedem tysięcy sto dziewięćdziesiąt 22/100) zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 24 maja 2016 r. do dnia zapłaty.

II. W pozostałym zakresie powództwo oddała.

III. Koszty zastępstwa procesowego stron wzajemnie znosi.

IV. Przyznaje od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Kaliszu na rzecz:

1. adwokata J. W. (1) prowadzącego kancelarię adwokacką w K. kwotę 8.856 zł brutto;

2. adwokata M. M. (2) prowadzącej kancelarię adwokacką w S. kwotę 935,75 zł, w tym 885,60 zł brutto wynagrodzenia i 50,15 zł zwrotu wydatków

tytułem nieopłaconych kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu.

V. Nakazuje pobrać od pozwanych A. S. (1) i J. S. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Kaliszu, kwotę 6.360 zł tytułem opłaty sądowej od uwzględnionej części powództwa.

VI. Odstępuje od obciążenia powoda nieuiszczonymi kosztami sądowymi.

SSO Piotr Szymankiewicz

UZASADNIENIE

W pozwie złożonym powód M. M. (1) domagała się solidarnego zasądzenia od pozwanych A. S. (1) i J. S. kwoty 116.800 zł z ustawowymi odsetkami od terminów płatności ustalonych w umowach o pożyczki zawartych przez powoda z (...) Bank S.A.

W uzasadnieniu pozwu powód podał, że za namową pozwanych w dniach 27 stycznia 2012 r., 8 marca 2012 r. i 13 czerwca 2012 r. zawarł (...) Bank S.A. trzy kolejne umowy kredytowe na kwoty 72.396,88 zł, 6.710,00 zł i 23.187,20 zł, z których pozwanym przekazał odpowiednio 40.000 zł, 3.600 zł i 23,187,20 zł w zamian za obietnice, że pozwani spłacą te pożyczki w całości bezpośrednio kredytodawcy.

W odpowiedzi na pozew złożonej 28 maja 2014 r. (karta 45) pozwani A. S. (1) i J. S. wnieśli o oddalenie powództwa w całości kwestionując powództwo tak co do zasady, jak i wysokości. W szczególności powodowie zaprzeczyli, by kiedykolwiek pobierali od powoda jakiegokolwiek kwoty pieniężne.

W piśmie złożonym 24 lutego 2017 r. (karta 262) powód rozszerzył powództwo do kwoty 271.945,49 zł.

Pozwani wnieśli o oddalenie powództwa również w części, w jakiej doszło do jego rozszerzenia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód M. M. (1) był zatrudniony w Firmie (...) spółki cywilnej w K. na stanowisku pomocnika stolarza - szlifierza za wynagrodzeniem wynoszącym począwszy 1 stycznia 2012 r. kwotę 1.500 zł brutto.

Dowód: porozumienie zmieniające warunki pracy i płacy k. 15.

W 2012 r. pozwany J. S. razem z synem Ł. S. prowadził w formie spółki cywilnej zakład (...). Pozwana A. pomagała mężowi w sprawach formalnych związanych z prowadzeniem firmy. W dniu 26 lipca 2011 r. właściciele firmy (...) zawarli ze (...) w C. umowę o kredyt obrotowy na kwotę 258.000 zł. W zawarciu kredytu pośredniczył M. B., który prowadził w K. biuro pośrednictwa kredytowego. Sprawy formalne ze strony firmy (...) załatwiała pozwana A. S. (1).

Dowód: umowa o linię pożyczkową k. 50.

W styczniu 2012 r. A. S. (1) zwróciła się do M. B. o przygotowanie dla firmy (...) oferty zawarcia umowy o kredyt. Wówczas okazało się, że właściciele tej firmy nie posiadają zdolności kredytowej. M. B. poinformował A. S. (1), iż kredyt może wziąć jedynie osoba, która pozytywnie przejdzie weryfikację banku w zakresie zdolności kredytowej i zasugerował wzięcie kredytu, pożyczki na inną osobę. Pozwani A. S. (1) i J. S. zwrócili się wówczas do powoda M. M. (1), aby wziął dla nich kredyt na swoje nazwisko i zapewnili go, że kredyt ten sami spłacą. Powód M. M. (1) wyraził na to zgodę. Pozwana A. S. (1) zaprowadziła powoda do biura pośrednictwa kredytowego M. B., któremu przedstawiła kompletne dokumenty dotyczące zatrudnienia i wysokości zarobków M. M. (1) w firmie (...). Zaświadczenia to było wypisane przez pozwaną A. S. (1), a podpisane przez J. S. w imieniu firmy (...). Z zaświadczenia wystawionego w dniu 27 stycznia 2012 r. wynikało, że M. M. (1) był zatrudniony jako kierownikiem produkcji z wynagrodzeniem miesięcznym w styczniu i w lutym 2012 r. w wysokości 2.845,00 zł netto miesięcznie, podczas gdy w rzeczywistości pracował jako szlifierz z miesięcznym wynagrodzeniem 1.074,86 zł netto. Dzięki zawyżonym zarobkom wskazanym w zaświadczeniu M. M. (1) uzyskał w dniu 27 stycznia 2012 r. w (...) Banku S.A. pożyczkę nr (...) w łącznej wysokości 72.396,88 zł, z czego na rachunek bankowy zostało mu przelane 40.000 zł. Kwotę tą w gotówce powód podjął ze swojego rachunku bankowego w (...) w dniu 31 stycznia 2012 r. i przekazał pozwanym A. i J. S..

Dowód: kserokopia zaświadczenia z 27.01.2012 r. o dochodach uzyskiwanych przez powoda k. 92, umowa pożyczki wraz z harmonogramem spłaty k. 93 – 97, teczka kredytowa na k. 144 akt II K 593/14 S.R. w Kępnie, kopia listy płac k. 67v, kserokopia dokumentacji związanej z udzieleniem pożyczki i dwóch kredytów konsolidacyjnych na k. 98 – 139 akt II K 593/14 S.R. w Kępnie, potwierdzenie wykonania operacji kasjerskiej k. 19, zeznania świadka M. B. 00:03:06 – 00:11:59 nagrania na płycie k. 186,

W lutym 2012 r. pozwani J. S. i A. S. (1) ponownie zaproponowali powodowi M. M. (1), aby wziął dla nich kredyt z obietnicą, że zajmą się jego finansowa obsługą. Kredyt ten miał być przeznaczony na spłatę poprzedniego kredytu zaciągniętego na nazwisko powoda M. M. (1). Umowę kredytu zawarto ponownie za pośrednictwem biura

pośrednictwa kredytowego M. B., a do podpisania umowy kredytowej doszło w biurze firmy (...). Przy zawieraniu umowy powód przedłożył kompletne dokumenty dotyczące zatrudnienia i wysokości jego zarobków w firmie (...). Zaświadczenie to zostało wypisane przez pozwaną A. S. (1), a podpisane przez pozwanego J. S. w imieniu firmy (...). Z zaświadczenia tego wystawionego w dniu 29 lutego 2012 r. wynikało, że powód M. M. (1) był w tym czasie zatrudniony jako kierownik produkcji z wynagrodzeniem miesięcznym w styczniu i w lutym 2012 r. w wysokości 2.845,00 zł netto miesięcznie, podczas gdy w rzeczywistości pracował jako szlifierz z miesięcznym wynagrodzeniem 1.114,89 zł netto. Dzięki zawyżonym zarobkom wskazanym w zaświadczeniu powód M. M. (1) uzyskał w dniu 8 marca 2012 r. w (...) Banku S.A. kredyt konsolidacyjny nr (...) w wysokości 6.710,00 złotych, z którego kwotę 2.775 zł przeznaczono na spłatę kredytu odnawialnego powoda, 335 zł stanowiła opłata brokerska, a 3.600 zł przelano na jego rachunek bankowy w (...). W dniu 9 marca 2012 r. powód podjął ze swojego rachunku bankowego w (...) gotówkę w kwocie 6.300 zł z czego kwotę 3.600,00 zł przekazał pozwanym A. i J. S..

Dowód: kserokopia zaświadczenia z 29.02.2012 r. o dochodach uzyskiwanych przez powoda k. 98, umowa kredyt konsolidacyjny wraz z harmonogramem spłaty k. 99 – 104, teczka kredytowa na k. 143 akt II K 592/14, kopia listy płac k. 67, kserokopia dokumentacji związanej z udzieleniem pożyczki i dwóch kredytów konsolidacyjnych na k. 98 – 139 akt II K 593/14 S.R. w Kępnie, zeznania świadka M. B. 00:03:06 – 00:11:59 nagrania na płycie k. 186.

W maju 2012 r. pozwani A. S. (1) i J. S. po raz kolejny zaproponowali powodowi M. M. (1), aby wziął dal nich z obietnica, że spłaca go w całości z własnych środków. Kredyt ten miał być przeznaczony na spłatę poprzedniego kredytu zaciągniętego na nazwisko powoda. Do zawarcia umowy kredytowej doszło za pośrednictwem biura pośrednictwa kredytowego M. B., a umowa kredytowa została podpisana w biurze firmy (...). Przy zawieraniu umowy powód przedłożył zaświadczenie dotyczące jego zatrudnienia i wysokości zarobków w firmie (...) wypisane przez pozwaną A. S. (1), a podpisane przez J. S. w imieniu firmy (...). Z zaświadczenia tego wystawionego w dniu 30.05.2012 r. wynikało, powód w maju 2012 r. był zatrudniony jako kierownik produkcji z wynagrodzeniem miesięcznym w kwocie 2.953,00 zł netto miesięcznie, podczas gdy w rzeczywistości pracował jako szlifierz z miesięcznym wynagrodzeniem wynoszącym w maju 2012 r. kwotę 1.074,86 zł netto miesięcznie. Dzięki zawyżonym zarobkom wskazanym w zaświadczeniach powód uzyskał w dniu 13 czerwca 2012 r. w (...) Banku S.A. kredyt konsolidacyjny nr (...) na kwotę 23.187,20 zł, z którego 852 zł przeznaczono na spłatę kredytu samochodowego powoda, 2.726 zł na spłatę kredytu odnawialnego powoda, 609 zł na spłatę karty kredytowej powoda, 1.305 zł na spłatę kredytu gotówkowego powoda, 6,956,16 zł na ubezpieczenie kredytu, a kwotę 9.000 zł przelano na rachunek bankowy powoda w (...). W dniu 14 czerwca 2012 r. powód pobrał w gotówce ze swojego rachunku bankowego w (...) kwotę 13.000 zł, z której 9.000 zł przekazał pozwanym A. i J. S..

Dowód: kserokopia zaświadczenia z 30.05.2012 r. o dochodach uzyskiwanych przez powoda k. 86, umowa o kredyt konsolidacyjny wraz z z harmonogramem spłaty k. 87 - 91, teczka kredytowa na k. 142 akt II K 593/14 S.R. w Kępnie, kopia listy płac k. 65v, kserokopia dokumentacji związanej z udzieleniem pożyczki i dwóch kredytów konsolidacyjnych na k. 98 – 139 akt II K 593/14 S.R. w Kępnie, potwierdzenie wykonania operacji kasjerskiej k. 18, zeznania świadka M. B. 00:03:06 – 00:11:59 nagrania na płycie k. 186.

Pozwani J. S. i A. S. (1) każdorazowo zapewniali powoda, że będą spłacali zaciągnięte przez niego kredyty bezpośrednio do banku. Mieli do dyspozycji harmonogramy spłat, znali zatem wysokości poszczególnych rat kredytowych, jak i terminy ich płatności. Pozwani początkowo spłacali raty kredytów zaciągniętych przez M. M. (1), a zaprzestali tego pod koniec 2012 r. Powód przy swoich rzeczywistych dochodach również nie był w stanie spłacać kredytów. Pozwani początkowo zapewniali powoda, że powstałe wobec banku zaległości uregulują, a z czasem przestali reagować na przekazywane M. M. (1) przez bank ponaglenie o spłatę rat kredytów i na żądania ze strony powoda, aby zgodnie z umową spłacali kredyty.

Dowód: zeznania powoda 009:14:00 – 00:39:42 nagrania na płycie k. 272.

W dniu 30 lipca 2012 r. pozwani sprzedali nieruchomości w K., na których spółka (...) prowadziła tartak.

Dowód: umowa sprzedaży k. 51 – 53.

W piśmie z 7 października 2013 r. powód poinformował pozwanych, że zaległości w spłacie pożyczek do (...) sięgnęły 10 miesięcy i wezwał ich do samookreślenia się co do wysokości i terminów dalszych spłat pożyczek. W kolejnym piśmie do obojga pozwanych powód uprzedził ich, że w związku z brakiem po ich stronie zamiaru spłaty kredytów zaciągniętych na jego nazwisko w A. Banku zamierza zawiadomić organy ścigania o potwierdzeniu przez nich nieprawdy i oszustwie. Powód wskazał, że sierpień jest ostatnim miesiącem oczekiwania przez powoda na spłaty pożyczek. Pismo zostało opatrzone pieczęcią firmową przedsiębiorstwa (...) bez podpisów właścicieli.

Dowód: pisma powoda k. 11 - 12.

Powód M. M. (1) przygotował projekt oświadczenia, z którego wynikało, że kwoty pożyczki uzyskanych przez niego w A. Banku zostały przekazane pozwanym na cele związane z działalnością ich firmy i że zobowiązują się spłacić je w całości oraz ponieść konsekwencje wynikające z nieterminowości ich spłat. Oświadczenie zostało opatrzone pieczęcią firmową przedsiębiorstwa (...) bez podpisów pozwanych.

Dowód: projekt oświadczenia k. 9.

W piśmie złożonym pozwanemu w dniu 4 listopada 2013 r. powód wystąpiło rozwiązanie z nim umowy o pracę z powodu powtarzających się przypadków wypłaty wynagrodzenia w ratach, zaprzestania spłat kredytu zaciągniętych w (...) na potrzeby firmy (...) i brak obiecanej podwyżki płacy.

Dowód: pismo powoda k. 10.

Pismem z dnia 21 listopada 2013 r. firma (...) rozwiązała z powodem umowę o pracę z zachowaniem okresu wypowiedzenia, ze skutkiem na dzień 28 lutego 2014 r., z powodu likwidacji stanowiska pracy.

Dowód: rozwiązanie umowy o pracę k. 8

W piśmie z 31 stycznia 2014 r. powód wystąpił do pozwanych z ostatecznym wezwaniem do zapłaty zaciągniętych przez niego pożyczek w (...). Powód przypomniał, że z otrzymanych tytułem kredytów kwot pieniężnych wypłacił pozwanym łączną kwotę 59.300 zł i że zgodnie z deklaracją pozwanych suma ta była im potrzebna na okres 2 – 3 miesięcy, później do czasu sprzedaży tartaku, a ostatecznie do czasu uzyskania kredytu hipotecznego. Powód wyznaczył pozwanym termin 14 dni na zajęcie stanowiska w sprawie, a pismo to nadał w urzędzie pocztowym.

Dowód: pismo powoda k. 16.

Również w osobistych rozmowach prowadzonych z pozwaną A. S. (1) powód starał się o zwrot pieniędzy pożyczonych w banku na nazwisko powoda. Pozwana na pytanie powoda kiedy odda pieniądze odpowiadała, że zrobi to kiedy będzie je miała. Świadkiem tych rozmów była pracownica firmy (...) – A. K. (1) zatrudniona jako pracownik administracyjno - biurowy. Powód pozostawiał u nie również pisma z prośbą o ich przekazanie pozwanym, z których treścią się jednak nie zapoznawała.

Dowód: zeznania świadka A. K. (2) 00:13:01 – 00:27:28 nagrania na płycie k. 152.

Wyrokiem z dnia 7 października 2015 r. wydanym w sprawie II K 593/14 Sąd Rejonowy w Kępnie uznał powoda M. M. (1) oraz pozwanych A. S. (1) i J. S. winnymi popełnienia przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. i art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. polegającego na tym, że:

- w dniu 27 stycznia 2012 r. w K. działając wspólnie i w porozumieniu doprowadzili (...) Bank S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 72.396,88 zł w ten sposób, że w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, po podziale ról, w zamiarze zaciągnięcia pożyczki dla A. i J. S., M. M. (1) przedłożył przy zawarciu umowy pożyczki poświadczający nieprawdę dokument, wystawiony przez A. i J. S. w postaci zaświadczenia z dnia 27.01.2012 r. o zatrudnieniu i zarobkach M. M. (1) w firmie (...) w K. na stanowisku kierownika produkcji z wynagrodzeniem miesięcznym 2.845,00 zł netto, podczas gdy w rzeczywistości M. M. (1) pracował we wspomnianej firmie na stanowisku szlifierza z wynagrodzeniem netto miesięcznie w kwocie 1.114,89 zł i tym samym nie posiadając realnych możliwości finansowych ani zarobkowych spłaty zaciągniętego zobowiązania uzyskali pożyczkę nr (...), której kwotę 40.000 zł M. M. (1) przekazał w całości w gotówce A. i J. mał. S., którzy zobowiązali się spłacić zadłużenie, jednak z powodu braku możliwości finansowych tego nie uczynili;
- w dniu 8 marca 2012 r. w K. działając wspólnie i w porozumieniu doprowadzili (...) Bank S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 6.710,00 zł w ten sposób, że w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, po podziale ról, w zamiarze zaciągnięcia kredytu dla A. i J. S., M. M. (1) przedłożył przy zawarciu umowy kredytu konsolidacyjnego na swoje dane osobowe, poświadczający nieprawdę dokument, wystawiony przez A. i J. S. w postaci zaświadczenia z dnia 29.02.2012 r. o zatrudnieniu i zarobkach M. M. (1) w firmie (...) w K. na stanowisku kierownika produkcji z wynagrodzeniem miesięcznym 2.845,00 zł netto, podczas gdy w rzeczywistości M. M. (1) pracował we wspomnianej firmie na stanowisku szlifierza z wynagrodzeniem netto miesięcznie w kwocie 1.114,89 zł i tym samym nie posiadając realnych możliwości finansowych ani zarobkowych spłaty zaciągniętego zobowiązania uzyskali kredyt konsolidacyjny nr (...), którego kwotę 3600,00 zł M. M. (1) przekazał w całości w gotówce A. i J. mał. S., którzy zobowiązali się spłacić zadłużenie, jednak z powodu braku możliwości finansowych tego nie uczynili;
- w dniu 13 czerwca 2012 r. w K., działając wspólnie i w porozumieniu doprowadzili (...) Bank S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 23.187,20 zł w ten sposób, że w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, po podziale ról, w zamiarze zaciągnięcia kredytu dla A. i J. S., M. M. (1) przedłożył przy zawarciu umowy kredytu konsolidacyjnego na jego dane osobowe, poświadczający nieprawdę dokument, wystawiony przez A. i J. S. w postaci zaświadczenia z dnia 30.05.2012 r. o zatrudnieniu i zarobkach M. M. (1) w firmie (...) w K. na stanowisku kierownika produkcji z wynagrodzeniem miesięcznym 2.953,00 zł netto, podczas gdy w rzeczywistości M. M. (1) pracował we wspomnianej firmie na stanowisku szlifierza z wynagrodzeniem netto miesięcznie w kwocie 1.074,86 zł i tym samym nie posiadając możliwości finansowych ani zarobkowych spłaty zaciągniętego zobowiązania uzyskali kredyt konsolidacyjny nr (...), którego kwotę 9.000,00 zł M. M. (1) przekazał w gotówce w całości A. i J. mał. S., którzy zobowiązali się spłacić zadłużenie, jednak z powodu braku możliwości finansowych tego nie uczynili

Za powyższe czyny wymierzono im kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania.

Dowód: wyrok na k. 323 – 324 akt II K. S.R. w Kępnie.

(...) prowadził przeciwko powodowi postępowanie egzekucyjne w poszukiwaniu niespłaconych kwot kredytu.

Dowód: zajęcie egzekucyjne, zawiadomienie o zajęciu rachunku bankowego k. 247 – 248.

Zobowiązania powoda wobec (...) zostały przejęte przez (...) z siedzibą we W. w drodze umów przelewu wierzytelności. Wierzytelności przysługujące wskazanemu funduszowi przeciwko powodowi na dzień 25 maja 2016 r. wynosiły: 101.337,40 zł z umowy pożyczki zawartej 27 stycznia 2012 r., 8.707,46 zł z umowy kredytowej zawartej 8 marca 2012 r. i 33.833,30 zł z umowy kredytowej zawartej w dniu 13 czerwca 2012 r.

Dowód: wezwania do zapłaty wraz zawiadomieniami o cesjach wierzytelności k. 239 – 244.

Sąd oddalił wniosek powoda o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków E. G., J. N., J. W. (2), S. M., Ł. R. i A. M. na okoliczność kredytów i pożyczek bankowych zawieranych przez tych świadków przy udziale pozwanych, gdyż okoliczności te nie były bezpośrednio związane z przedmiotem sporu.

Sąd przeprowadził dowód z przesłuchania powoda i pozwanego J. S. na fakt zawarcia między stronami umowy ustnej, do czego był uprawniony z mocy art. 246 k.p.c. w zw. z art. 74 k.c. Zgodnie z dyspozycją pierwszego z powołanych przepisów dowodzenie faktu dokonania konkretnej czynności prawnej pomiędzy uczestnikami tej czynności za pomocą środków dowodowych w postaci zeznań świadka lub przesłuchania strony jest dopuszczalne wyłącznie w wypadkach taksatywnie wskazanych w tym przepisie to jest wówczas, gdy dokument obejmujący czynność został zagubiony, zniszczony lub zabrany przez osobę trzecią, a jeżeli forma pisemna była zastrzeżona tylko dla celów dowodowych, także w wypadkach określonych w kodeksie cywilnym. Część ostatnia art. 246 k.p.c. odsyłająca do dyspozycji art. 74 k.c., dotyczy wyłącznie przypadków niezachowania wymaganej dla czynności prawnej formy pisemnej do celów dowodowych (ad probationem). Dopuszczalność przeprowadzenia wskazanych w art. 246 k.p.c. środków dowodowych na fakt dokonania czynności prawnej pomiędzy jej uczestnikami jest uzależniona od zgody na to obu stron bądź od uprawdopodobnienia faktu dokonania czynności prawnej na piśmie. Sąd może również dopuścić wymienione dowody, jeżeli ze względu na szczególne okoliczności sprawy uzna to za konieczne. Uprawdopodobnienie za pomocą pisma obejmuje jakikolwiek akt pisemny czyniący przytoczoną okoliczność (w tym wypadku czynność prawną) prawdopodobną. Należą do nich listy, wezwania, własne zapiski strony, a także powód sporządził i przedłożył do akt sprawy.

Zeznania pozwanego J. S. negujące fakt otrzymania od powoda sum pieniężnych pochodzących z kredytów zaciągniętych przez powoda w (...)i przyjęcia na siebie przez pozwanych obowiązku zwrotu otrzymanych kwot na warunkach wynikających z umów kredytowych bezpośrednio do (...)nie znalazły akceptacji Sądu z uwagi na ich niewiarygodność w świetle pozostałego materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie. Z zeznań świadka M. B. wynikało, że pozwani mieli potrzeby pożyczkowe, ale w 2012 r. nie posiadali zdolności kredytowej. Świadek ten zeznał, że sam zaproponował pozwanym wzięcie kredytu na inną osobę, a pozwani wskazali wkrótce osobę powoda M. M. (1). Z tych okoliczności świadek wywodził, że kredyty zaciągane następnie przez powoda były przekazywane pozwanym na ich własne potrzeby. W przekonaniu tym utwierdzała świadka okoliczność, że ostatnie dwa kredyty zostały zawarte w siedzibie spółki (...) i w obecności pozwanej A. S. (1). Fakt zawierania przez strony umów, na mocy których pozwani przyjmowali od powoda określony kwoty pieniężne z obowiązkiem ich zwrotu na zasadach określonych w umowach kredytowych łączących powoda z bankiem potwierdzają wezwania do zapłaty kierowane przez powoda do pozwanych oraz zeznania świadka A. K. (1) zatrudnianej w spółce jako pracownik administracyjno - biurowy. Z jej zeznań wynikało, że wezwania do zapłaty powód formułował również ustanie w rozmowach z pozwaną A. S. (1). Za prawdziwością wersji powoda przemawia również prawomocny wyrok karny Sądu Rejonowego w Kępnie z 7 października 2015 r. Z opisu czynów karalnych przypisanych obu stronom wynikał, że wyłudzone kredyty zostały w określonej części przekazane przez powoda pozwanym, a ci zobowiązali się spłacić zadłużenie, czego nie uczynili z powodu braku możliwości finansowych.

Niestawiennictwo pozwanej A. S. (2) na termin rozprawy wyznaczonej celem przesłuchania stron spowodował pominięcie dowodu z jej przesłuchania w charakterze strony na podstawie art. 302 § 1 k.p.c.

Mając na uwadze tak poczynione ustalenia Sąd zważył, co następuje:

Ujawnione okoliczności faktyczne sprawy uprawniały Sąd do przyjęcia, że w roku 2012 powód zawarł z pozwanymi trzy kolejno po sobie następujące ustne umowy z 27 stycznia 2012 r., 8 marca 2012 r. i 13 czerwca 2012 r., na podatknie których zobowiązał się przekazać pozwanym uzyskane z kredytów kwoty pieniężne, a pozwani zobowiązali się spłacać swoje zobowiązanie wobec powoda co do zwrotu otrzymanych kwot wprost do banku i na zasadach określonych w umowach kredytowych, których treść była im znana. Powyższe okoliczności nakazywały przyjąć Sądowi, że między stronami doszło do zawarcia umów pożyczek.

Zgodnie z przepisem art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Pozwani, jak wynika z poczynionych ustaleń faktycznych nie wywiązali się z zobowiązania zwrotu pożyczek udzielonych im przez powoda. Tym samym doszło do nienależytego wykonania zobowiązania w rozumieniu art. 471 k.c. Po stronie powoda doszło do szkody, która podlegała naprawieniu, lecz nie w rozmiarze, w jakim powód tego oczekiwał.

Wstępnie podnieść należy, że jak wynika z ustaleń stanu faktycznego sprawy pozwani skorzystali z sum przyznanых powodowi w ramach trzech kredytów bankowych jedynie w części. Strona powodowa, która sama miała problemy z kwotowym sformułowaniem swojego żądania, nie wniosła o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność rozliczenia kwot nie zwróconych mu przez pozwanych. W tej sytuacji Sąd był uprawniony do ustalenia wysokości zobowiązania pozwanych wobec powoda w oparciu o dostępny i czytelny materiał dowodowy. W celu określenia wysokości niezrealizowanych zobowiązań pożyczkowych pozwanych wobec powoda Sąd ustalił w jaki zakresie pozwani skorzystali z dwóch ostatnich sum kredytowych, a następnie proporcją tą przeniósł na wysokość niespłaconych zobowiązań kredytowych powoda ujawnionych na dzień 24 maja 2016 r. w zawiadomieniach o cesji wierzytelności.

W ramach pierwszego z kredytów zaciągniętych przez powoda w (...)w dniu 27 stycznia 2012 r. powód otrzymał kwotę 40.000 zł i cała ta kwota została przekazana pozwanym w gotówce. Pozostała część kredytu przyznanego kredytu w ogólnej wysokości 72.396,88 zł, to koszty ubezpieczenia i opłata brokerska. Powód nie skorzystał z tego kredytu w żadnym zakresie, zatem pozwanych obciążał solidarny obowiązek zapłaty powodowi całej niespłaconej kwoty kredytu w wysokości 101.337,40 zł według stanu na 24 maja 2016 r.

Z drugiego kredytu zaciągniętego przez powoda w (...)w dniu 8 marca 2012 r. powodowi w ogólnej wysokości 6.710 zł wypłacono mu 3.600 zł. Pozostała część przyznanego mu kredytu w kwocie 2.775 zł została przeznaczona na spłatę kredytu odnawialnego powoda, a 335 zł na opłatę brokerską. Tym samym pozwani w formie pożyczki udzielonej przez powoda skorzystali z kredytu zaciągniętego w (...)w 56%. Ponieważ zadłużenie powoda z tytułu udzielonego kredytu na dzień 24 maja 2016 r. wynosiło 8.707,46 zł, to 56% tej kwoty stanowi 4.876,17 zł i w takim zakresie pozwanych obciążał obowiązek zwrotu pożyczki na rzecz powoda.

Gdy zaś chodzi o kredyt zaciągnięty przez powoda w (...)w dniu 13 czerwca 2012 r. na ogólną kwotę 23.187,20 zł, to jak wynika z ustaleń faktycznych powód spożytkował z niego na własne potrzeby 5.492 zł w tym na spłatę kredytu samochodowego, kredytu odnawialnego, umowy kredytowej i kredytu gotówkowego. Po potrąceniu kosztów związanych z ubezpieczeniem i opłatą brokerską powodowi wypłacono kwotę 9.000 zł, przekazaną następnie pozwanym w formie pożyczki. Pozwani wykorzystali zatem 62% kredytu przyznanego powodowi przez (...), a ponieważ na dzień 24 maja 2016 r. zobowiązanie kredytowe powoda wynosiło 33.833,30 zł, to pozwani winni zapłacić powodowi 62% z tej sumy, a więc kwotę 20.976,65 zł.

Sumując wszystkie trzy zobowiązania pożyczkowe pozwanych Sąd otrzymał łączną kwotę 127.190,22 zł którą zasądził wraz z odsetkami za opóźnienie od dnia 24 maja 2016 r. to jest momentu na który aktualny wierzyciel powoda ustalił wysokość jego zobowiązań łącznie z odsetkami.

Dalej idące żądanie powoda było nieusprawiedliwione. W szczególności powód nie mógł dochodzić skutecznie w ramach niniejszego procesu zwrotu tej części świadczeń kredytowych, które przeznaczył na zaspokojenie własnych potrzeb.

Z tych przyczyn Sąd orzekł jak w punktach I i II sentencji wyroku.

Z ostatecznie dochodzonej przez powoda kwoty 271.945,49 zł zasądzono na jego rzecz kwotę 127.190,22 zł, co oznacza, że powód wygrał sprawę w 47%, czyli blisko połowę zgłoszonego roszczenia. W tych okolicznościach zaszyły podstawy

do wzajemnego zniesienia kosztów zastępstwa procesowego stron, o czym Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. w punkcie III sentencji wyroku.

O kosztach pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu orzeczono na podstawie § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 461) w brzmieniu obowiązującym w dacie przyznania powodowi adwokata z urzędu, przy czym w odniesieniu do pełnomocnika, który brał udział w czynności przed sądem wezwanym przyjęto, że jego nakład pracy stanowił 10 %.

Powód korzystał ze zwolnienia od kosztów sądowych, a jego sytuacja materialna i dochodowa nakazywała utrzymanie tego zwolnienia również w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.

Co do opłaty od uwzględnionej części powództwa, to jej zasądzenie od pozwanych na rzecz Skarbu Państwa w punkcie V sentencji wyroku nastąpiło na podstawie art. 113 ust 1 ustawy z 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 623).

SSO Piotr Szymankiewicz